1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 49. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 15, 1963 No. 49. VOL. LXX.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА МАЙЖЕ $16 БІЛЬЙОНІВ НА ЗБРОЮ

ЦЕЙ ВИСОКИЙ БЮДЖЕТ Є НА $500 МІЛЬЙОНІВ БІЛЬШИЙ ВІД УРЯДОВИХ ПРОПОЗИЦІЙ

Вашингтон. — 13-го березня Палата Репрезентантів більшістю 373 до 33-ох голосів прийняла рекордово високий бюджет на нову зброю в сумі $15.8 більйонів, хоч секретар оборони Роберт МекНамара та деякі республіканці були проти такої великої суми. Перед самим голосуванням в справі прийняття запропонованої демократами суми республіканці поставили внесок, щоб видатки на нову зброю зменшити на 5%, але цю пропозицію відкинено більшістю 258 до 149 голосів. У прийнятій сумі є і $497 700-000 на будову контроверсійних бомбовиків РС-70 та два атомові підводні човни, яких уряд не пропонував, бо каже що вони не є потрібні. Демократи поставили внесок, щоб відбулося поіменне голосування, щоб видно було, як голосують окремі республіканські конгресмени, бо конгресові провідники республіканців казали, що можна б без шкоди для оборони країни зменшити видатки на оборону на $3 більйони, по одному більйонові для кожного роду зброї. За те, щоб признати видатки на далекосяжні бомбовики РС-70, які летять із швидкістю 2 000 на годину, голосували не тільки демократи, але і деякі республіканці. Голосування в Палаті відбулося після довшої дебати, в якій гостро критикували члени Палати секретаря оборони МекНамару за те, що завелику надію покладає на далекосяжні ракети. Під час тієї дебати називали МекНамару „диктатором Пентаґону" і „найбільшим секретарем оборони в історії ЗДА". 13-го березня секретар оборони відповів на цю критику, промовляючи на зборах Реклямової Ради, де згадував про „деяких невідповідальних республіканців". Він сказав, що його називають „диктатором", але він мусить ним бути, бо треба зменшити на $14 більйонів ті всі бюджетові пропозиції, які йому предложили секретарі всіх трьох родів зброї. Але представники республіканців заявили, що вони ще раз виступлять проти надмірних видатків на зброю, коли відбуватиметься дискусія над тим, скільки в дійсності можна буде видати на зброєння. Голосування 13-го березня вирішувало тільки найвищу суму, до якої можуть дійти витрати уряду на зброю. З признаної суми $15.8 більйона найбільше призначено на летунство — $7.4 більйона; фльота та морська піхота $6.6 блн. а армія — $1.7 більйона. За новий бюджет мають випродукувати 3 000 нових літаків і коло 60 000 нових ракет різного типу та 43 нові кораблі для фльоти. Летунство зобов'язане є випродукувати за $363.7 мільйона ще додаткові 2 бомбовики РС-70. МекНамара плянував тільки докінчити будову трьох моделів цих літаків, які будуться на пробу. Фльота має за $134 мільйони збудувати два додаткові атомові підводні човни. Уряд пропонував збудувати 6 таких човнів, а Палата признала гроші на 8, бо, на її думку, зростає небезпека від совєтської підводної фльоти, яка в останніх роках дуже збільшила число своїх кораблів. Перед голосуванням конгресмен республіканець із Мізурі Т. Б. Куртіс заявив, що „пусті є всі балачки про зменшення федерального бюджету", коли Палата збільшує, а не зменшує федеральні видатки.

Совєти закидають ЗДА острілювання їх рибальського корабля

Москва. — Совєтський уряд переслав американському урядові ноту протесту проти нібито острілювання в минулу п'ятницю совєтського рибальського корабля на відкритому морі. Конкретно, Совєти твердять, що в п'ятницю 8 ц. м. на Атлантійському океані, за 70 миль на схід від Норфолку, Ва., два американські кружляки й один нищильник стріляли проти совєтського рибальського корабля „ФРТР 9007". Стрільна не були вибухові, не поцілили корабля та падали у віддалі від нього на 400 і 190 стіп у море. Совєтська нота все ж називає ту подію „провокаційним актом американської морської фльоти" та вимагає покарання винуватих і заяви, що таке більше не повториться. З американського боку заявлено, що командування фльоти, перевівши докладне розслідування цих совєтських закидів, ствердило повну їх безпідставність. Речник Атлянтійської фльоти в Норфолку заявив відразу, що американське морське командування не дістало ніяких повідомлень про будь-яке острілювання будь-якого совєтського корабля та що в п'ятницю минулого тижня взагалі в тому морському обширі не було ніяких американських кружляків. Зате було там шість нищильників, які переводили вправи у протилетунському стрілянні, але їх стрільна мали досяглівість найвище на 7 миль, а ніякого чужого корабля не було тоді в тому районі у промірі 12-х миль. При цій нагоді американська преса пригадує, що совєтські т. зв. рибальські кораблі є вивінувані в сильні радарні споруди й інші влаштування для переводження шпигунської роботи, якою вони постійно займаються.

Президент остерігає проти зменшення бюджету

Вашингтон. — Президент Кеннеді, промовляючи 13-го березня в Крайовій Реклямовій Раді, заявив, що ухвалена Конгресом „нереальна висота федеральної заборгованости або зменшення федерального бюджету" спричинить напевно економічну рецесію. Президент сказав: „Нашим обов'язком є вчитися з лекцій, які нам дає історія, якщо не бажаємо, щоб вона не повторилася". Уряд не сміє повторити ті помилки, які довели до економічної рецесії в 1957-1960 роках. Президент очолював цілий ряд своїх помічників, які промовляли перед опінією Радою, підтримуючи урядову фінансову й економічну програму. Промовляли ще секретар оборони Роберт МекНамара, секретар праці Віллард Віц, секретар скарбу Даґляс Діллон і секретар торгівлі Лютер Годжес. Конгрес мусить в цьому році підвищити висоту федеральної заборгованости, висоту федерального бюджету та справу зменшення прибуткових податків. „Історія економіки вчить нас, каже Президент, що неправильна відповідь на якунебудь із цих трьох проблем буде катастрофою для цілости американської економії". Президент твердив, що він не промовляє з партійного становища. „Помилки республіканського уряду і демократичного Конгресу під час критичних років 1957 - 1960 вже давніше були визнані представниками обидвох партій". Того самого дня в Палатній Комісії Способів і Засобів зізнавав голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустрійних Організацій Джордж Міні, домагаючися, щоб Конгрес зменшив податки на $10 більйонів, з важністю взад, це значить від 1-го січня 1963-го року. Згідно з його пропозицією треба зменшити податки головно тим особам, які находяться в середній групі податників, бо це найскорше скріпило б економію країни. Міні критикував і речинець важности зменшення податків в урядовій програмі, і висоту запропонованих урядом ставок, на які мали б бути зменшені податки окремим групам платників податків.

НТШ і УВАН відзначать роковини Шевченка спільною урочистою Науковою конференцією

Ню Йорк. — Згідно із встановленою вже традицією Наукове Товариство ім. Шевченка й Українська Вільна Академія Наук у ЗДА відзначать цьогорічні Шевченківські роковини спільною урочистою науковою конференцією. Відбудеться ця конференція в неділю дня 17 березня ц. р. о год. 6-ій веч. в залі Українського Інституту Америки і в програмі її передбачені доповіді проф. Бориса Мартоса на тему „Суспільні й політичні погляди Т. Шевченка" і д-р. Богдана Кравцева про „Переклади з Шевченка на світові мови". Ця остання доповідь буде ілюстрована показом нових книжкових видань перекладів з Шевченка на різні мови світу.

В Монтреалі ненадійно помер інж. Олександер Марків

Монтреал. — З цього найбільшого міста Канади, яке водночас є великим скупченням українців, наспіла болюча вістка про те, що в минулу неділю, 10 ц. м., в своєму домі вночі, ненадійно помер на вилив крови до мозку молодий, надійний інженер-електрик й директор - касир та член - основник української гірничої спілки „Континентал Тайтенійом Корпорейшен", сл. п. Олександер Марків. Покійний народився 12-го вересня 1921 року в Синевідсько, стрийського повіту, як син о. Миколи Маркова та Мелянії з Левинських. Середню науку здобув в Академічній Гімназії у Львові, а інженерні студії закінчив в Люввені, Бельгія, з ступенем інженера - електрика. Покійний інж. Марків мав широкі зацікавлення, і вже в Канаді студіював економічні науки, зокрема питання ведення промислових підприємств. З 1955 року він всі свої сили вклав в організування української гірничої спілки для хемічної перерібки металю тітаніо, а з 1957 року аж до смерти він був невідмінним членом дирекції тієї спілки та її секретарем і касиром. Ця спілка набула на власність, а частинно законтрактувала, великі поклади тієї руди й її вже від кількох років переробляє на пів-фабрикат. Для хемічної перерібки руди будується фабрика в поблизу міста Квібеку в місцевості Бей Сен Пол, для якої місцева громада відступила безплатно площу. Смерть постигла інж. Маркова в неділю над раном, після того, як він забавляючи ніччю, напереміну з дружиною, недужу доню удався на спізнений спочинок. Покійний залишив дружину Оксану й дві донечки шестирічну Тереню й чотирирічну Анну. Похорони відбулися в середу 13-го березня. Несподівана й передчасна смерть дуже надійного молодого інженера та промисловця є не тільки великим ударом для його підприємства, співробітників й удільовців, але також для всієї української громади. Покійний був членом численних місцевих та центральних установ, в тім також, з 1953 року, Українського Нар. Союзу. (Я. П.)

Президент Кеннеді відвідає Далекий Схід і Японію

Вашингтон. — З урядових кол повідомляють, що президент Кеннеді влітку або восени цього року відвідає Далекий Схід, в тому Японію і Філіпіни. На Президента натискають, щоб він відвідав також Формозу, Індонезію, В'єтнам і Тайленд (Сіям). Якщо ці пляни Президента вдадуться, то Кеннеді в цьому році дуже багато подорожував би, бо в найближчому тижні він буде три дні в Коста Ріка, де відбудеться конференція президентів країн Середущої Америки. В цьому році Президент поїде до Італії і Німеччини. Ця подорож відбудеться в червні, а не в травні, як раніше плянувалося. Ще не є вирішене, чи Президент відвідає і Берлін. Сам Президент хотів би туди поїхати, бо до цього заохочує його брат Роберт, головний прокурор, який в 1962-му році був у Берліні. Пані Кеннеді не поїде до Коста Ріка. Ще не є відомо, чи вона поїде з Президентом в інші подорожі.

Померли Павло Володка і Мар'ян Гречин, союзові діячі

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла коротка вістка про смерть Павла Володки, довголітнього секретаря 127 Відділу УНСоюзу, Б-ва св. Миколая у Боффало, Н. Й. Помер Павло Володка 12 березня 1963 після довгої і важкої недуги. Покійний походив з Хоростокова, пов. Гусятин, прибув до ЗДА в молодому віці та відразу включився в громадську працю і став членом УНСоюзу. Покійний полишив у смутку дітей Івана, Михайла, Григорія і Марію Гаравус, яка ще в часі недуги батька перебрала секретарство Відділу.

Вест Палм Біч, Фла. — Молодий союзовий діяч та основник Відділу УНСоюзу у Вашингтоні, Мар'ян Гречин, помер 7 березня 1963 на Флориді на 41 році життя. Покійний, уродженець Джерзі Сити, був сином Едни та Михайла, який був предсідником 275 Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі. Новий Відділ у Вашингтоні зорганізував покійний в 1951 році. Мар'ян Гречин проживав у метрополії, столиці Вашингтону впродовж останніх двадцяти років і працював як аналітичний спеціяліст - дослідник. Полишив у смутку дружину Марію з дому Белей та дітей Маргарету Анну, Михайла Юрія і Марію К.

В АМЕРИЦІ

● **Голова Фордової Моторової Компанії Генрі Форд 2-ий** і президент її Джан Дикстра передбачають, що 1963 рік буде „дуже добрим роком" для автомобільного промислу. В 1962-му році та компанія мала прибутків на суму 480.7 мільйона дол., на 17 відсотків більше в порівнянні з 1961-им роком, коли прибутки становили 409.6 мільйона долярів.

● **16 представників Російської Православної Церкви** відвідали Теологічну Семінарію при Принстонському університеті в Принстоні, Н. Дж., де їх пікетували 45 студентів Шелтон коледжу в Рінвуді під проводом президента коледжу о. Артура Е. Стілі, і 35 студентів Теологічного факультету з Елкінс Парку, Па. Студенти носили написи: „Йдіть додому!", „Це є комуністи в священичих ризах", „Ми служимо Богові, не Марксові", „Чи Хрущов похоронив і Бога?" і т.п.

● **Річна продукція яєць** в стейті Ню Джерзі виносить два більйони штук, і в минулому році стейт дістав за яйця більше як 60 мільйонів долярів. В стейті є більше як 3,000 торговельних курячих фарм, які продукують яйця.

МИТРОПОЛИТ МАКСИМ ГЕРМАНЮК ПРО СВОЮ ЗУСТРІЧ З МИТРОПОЛИТОМ-ІСПОВІДНИКОМ ЙОСИФОМ СЛІПИМ

Українські католицькі Архипастирі в Римі. Зліва: митрополит Української Католицької Церкви в Канаді ВПреос. Максим Германюк, первоієрарх Української Католицької Церкви, Галицький митрополит - ісповідник ВПреосв. Кир Йосиф Сліпий, архипастир українських скитальців ВПреосв. архиєпископ Іван Бучко. Знімка зроблена в Римі 5 березня 1963.

Вінніпеґ, Канада. — Як уже інформовано, митрополит Української Католицької Церкви в Канаді, ВПреосв. Кир Максим Германюк, в днях від 28-го лютого до 9-го березня ц.р. перебував в Римі, де зустрівся з первоієрархом Української Католицької Церкви, митрополитом - ісповідником Йосифом Сліпим, привітав його від імени Української Католицької Єпископської Конференції та обговорив з ним ряд важливих справ, зокрема тих, що відносяться до майбутньої сесії Вселенського Собору і чергової конференції всього українського католицького Єпископату, заплянованої на засідання Вселенського Собору в Римі. Після свого повороту з Риму, митрополит Германюк уділив інтерв'ю редакторові місцевого українського католицького тижневика „Поступ" о. Семенові Іжикові, яке й реферуємо:

Митрополит Германюк зустрівся з митрополитом-ісповідником Йосифом Сліпим в неділю, 3-го березня, та відбув з ним понад тригодинну розмову. Від 23-го лютого митрополит Сліпий замешкав у Ватикані в палаці Санто Карльо, де колись жив кардинал Канаді. Це гарний і великий палац. Господарською частиною побуту Митрополита-ісповідника завідують дві українські сестри-василіянки: мати Макрина, абсольвентка Лювенського університету, і сестра Ксеня, родом з Югославії. Для допомоги в праці митрополит Сліпий має двох секретарів, функції яких виконують о. шамбелян Іван Хома і о. шамбелян Мирослав Марусин. До своєї послуги має Митрополит-ісповідник також авто і шофера. Кожного дня має Митрополит Кир Йосиф багато праці і ввесь час зайнятий, але, не зважаючи на це, радо приймає відвідини всіх, одначе, зголошується так багато, що не можна б всіх заспокоїти, хочби й нічого іншого не було до роботи.

З відвідинами приходять найвищі церковні достойники, представники конгрегацій, університетів, монаших чинів і наукових інституцій. Сам Митрополит відвідав кілька українських інституцій, головно церковних. Митрополит - ісповідник втішається великою пошаною, любов'ю та авторитетом у Святішого Отця та взагалі в церковних, як і світських колах.

Нічого конкретного не можна б сказати про дальші пляни Митрополита. Передбачається, що він залишиться в Римі та візьме участь у другій сесії Вселенського Собору. Тепер він ближче обзнайомлюється із станом і життям Української Католицької Церкви у вільному світі та безмежно радіє могутнім розвитком української церковности і національного життя.

Через митрополита Германюка Митрополит - ісповідник передав, крім архиєрейського благословення, висловив найщирішої подяки всім українським владикам, священикам та вірним за їх молитви, безчисленні листи і телеграми та фінансові пожертви на його цілі. Митрополит Германюк у своєму інтерв'ю дальше стверджує, що „Боже Провидіння дозволило нашому Первоієрархові зберегти серед важких каторжних переживань всю ту інтелектуальну, моральну і творчу силу духа, якою він завжди відзначався, та яку він зможе ще більше використати для добра Христової Церкви і свого народу... Заразом нам Митрополит, завдяки Божій ласці, зберіг ще настільки фізичних сил, щоб могти виконати ту працю, яку на нього поклав Боже Провидіння". Під час свого побуту в Римі, митрополит Германюк відбув візити та розмов з митрополитом-ісповідником Йосифом Сліпим та архипастирем скитальців ВПреосв. архиєпископом Кир Іваном Бучком, відвідав ще кардинала Тесту, секретаря Східної Конгрегації і асесора тієї ж конгрегації архиєпископа Скапапеллі та, зокрема, монсиньйора Віллєбрандса, який з доручення Папи Івана XXIII їздив до Москви зустрічати митрополита - мученика Йосифа Сліпого. Висилаючи монсиньйора Віллєбрандса на зустріч Митрополита - ісповідника, Папа Іван XXIII передав йому ікону Божої Матері, на якій були виписані слова із св. Письма з книги Товії: „Мій сину, приготови, що тобі треба для подорожі і йди з твоїм братом і нехай Бог тебе стереже і нехай Бог приведе тебе до мене. Нехай Його ангел вам товаришить своєю опікою, мій сину...". Цими словами Папа Іван XXIII дав нашому Митрополитові до зрозуміння, що хоче бачити його в Римі.

„45-ті Роковини Незалежности України" — нова урядова публікація

Вашингтон. — Проф. Лев Добрянський, голова УККомітету інформує, що тут у В-ві Уряду З'єдинених Держав Америки тільки що появилася приватним коштом нова публікація: „45-ті Роковини Незалежности України". Це надрукована окремою відбиткою виступи і промови 75 конгресменів та 9 сенаторів, що забирали слово в Конгресі ЗДА з нагоди 45-их роковин проголошення Української Народньої Республіки 22-го січня 1918-го року. До цих заяв законодавців долучена в книжці також коротка бібліографія важливіших праць про Україну та інші поневолені країни. Книжечка має 98 сторінок друку та є новим важливим документом українських зусиль і змагань до відновлення своєї державности й національної суверенности.

МАО ТСЕ-ТУНҐ ЗАПРОСИВ ХРУЩОВА ДО ПЕЙПІНҐУ

Москва. — В середу 13 ц. м. ТАСС повідомив офіційно, що комуно - китайський диктатор Мао Тсе - тунґ запросив Нікиту Хрущова прибути до Пейпінґу на розмови, які мали б покласти край „ідеологічним спорам" між СССР і комуністичним Китаєм. Те запрошення було в комуно-китайській ноті з 8 березня ц. р., але вже раніше, 28 лютого ц. р., Мао Тсе - тунґ висловив ту саму думку в розмові з совєтським амбасадором в Пейпінґу Степаном Червоненком. Мао Тсе - тунґ пропонує, щоб Хрущов поступив до Пейпінґу в дорозі до Камбоджі, куди він збирається їхати з офіційними відвідинами весною цього року. Коли б Хрущову було це невигідно — каже Мао Тсе-тунґ — то Совєти можуть вислати до Пейпінґу делегацію „з якимсь відповідальним товаришем у проводі", або китайські комуністи можуть вислати таку делегацію до Москви. Водночас Мао Тсе - тунґ заявляє готовість припинити напастливу публічну „ідеологічну" полеміку. Китайські комуністи пропонують, щоб наради з большевиками розглядали пункт за пунктом спірні справи. Китайська нота уточнює ці справи: 1) „Стратегія і тактика революції в сучасному світі", 2) комуністична опозиція до „імперіялістів" та оборона світового миру і 3) „визвольні рухи поневолених країн і народів". Комуно - китайська нота твердить, що справи, які становлять предмет спору внутрі комуністичного світу повинні розглядатись на зібранні представників „комуністичних робітничих партій всіх країн". З того виходить, що Мао Тсе - тунґ заходиться біля скликання нового великого різнонаціонального комуністичного збіговиська. Однак це перечило б готовості вислати власну делегацію до Москви на двосторонні розмови, як теж запрошення на такі розмови Хрущова до Пейпінґу. Совєтське повідомлення покищо обмежується до переповідження комуно-китайської ноти та не дає ще конкретної відповіді Хрущова. На недавньому збіговищі комуністів в Східньому Берліні Хрущов висловився проти обмірковування отих „ідеологічних" суперечок на великому зібранні всіх комуністичних партій світу та настоював, що першим кроком до замирення повинно бути припинення публічних оскаржень. Китайські комуністи продовжували після того атакувати большевиків у цілому циклі статтей в передових пейпінґських газетах, але тепер, видно, вони рішили припинити ту кампанію і заступити її „приятельськими" розмовами з большевиками на тему вирівняння розбіжностей. Тому, що в китайській ноті закидається Москві, що вона припинила економічну допомогу Китаєві й Альбанії, зате відновила взаємини з Югославією, то та нова совєтсько - китайська конференція стосувалася б й господарських справ.

Індія відкинула пропозицію китайських комуністів щодо переговорів

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру пред'явив в минулий вівторок 12 березня ц. р. парляментові останню виміну листів між ним і комуно-китайським прем'єром Чу Ен-лаєм. Чу Ен-лай запропонував Індії засісти за безпосередні переговори про їх кордонний спір без уваги на те, що Індія і комуністичний Китай мають розбіжні погляди на посередницьку формулу, що її запропонували азійські невтральні держави, які радили на Цейльоні. Чу Ен-лай прийняв ту формулу тільки частинно, з застереженням, — Неру вимагає, щоб прийняття тієї невтральної платформи без усяких застережень становило підставу для безпосередніх китайсько - індійських переговорів. Чу Ен-лай дав зрозуміти, що негативне становище Індії до справи переговорів може довести до відновлення воєнних дій, — каже він — всі будуть знати, що Китай робив „безмірні зусилля", щоб мирно поладнати спір, а тільки Індія цією справою у Кольомбо на ділі цього не захотіла.

Бідо не хоче виректись політичної діяльности за ціну азилю

Мюнхен. — Провінційний баварський уряд подав до відома, що колишній французький прем'єр Жорж Бідо, теперішній лідер французького підпілля проти режиму де Ґолля, арештований в минулому тижні в Баварії, просить Баварію — дати йому тимчасовий азиль. Баварський уряд має право зробити це, дармащо федеральний уряд Конрада Аденауера відкинув просьбу Бідо на азиль на терені цілої Німеччини. Однак речник Жоржа Бідо, яким тепер є німецький журналіст Оскар Штамлер, заявив, що Бідо ще не рішений щодо свого перебування в Баварії, бо — мовляв — він не може прийняти передумови, яку ставить баварський уряд: виректись політичної діяльности та не вести ніякої кампанії з терену Баварії проти режиму де Ґолля у Франції. Баварський міністер внутрішніх справ Гайнріх Юнкер звітував на баварській раді міністрів, що революційна діяльність Бідо може спричинити, що „одного дня падатимуть бомби й ми потерпимо". Баварські власті докладно випитували Жоржа Бідо, намагаючись між іншим виявити тайну схоплення з Мюнхену одного з французьких революційних лідерів, полковника Антуана Арґу, що його паризька поліція віднайшла на вулиці в Парижі з зв'язаними руками й ногами. Бідо твердить, що Арґу схопили агенти французької тайної поліції, а не розважені члени підпілля.

У СВІТІ

● **Московська „Правда"** пише про „трагічні події" в Сирії, обурюючись на те, що радіо з Дамаску закликає одним дихом до боротьби проти „реакціоністів і комуністів". Названий совєтський часопис інформує, що „в Дамаску кружляють плітки про арештування комуністичних партійних лідерів, але урядові чинники ані не заперечують, ані не потверджують цього".

● **Зять Хрущова, Алексєй Аджубей**, оглядав впродовж години славетню Сикстинську каплицю на терені Ватикану. У зв'язку з цим італійський тижневик в Міляно „Темпо" твердить, що Аджубей ніби признався, що він дістав від Папи в минулому тижні „коперту запечатану кількома печатками". Це буцім-то Папа передав ним листа до Хрущова.

● **Об'єднані Нації** проголосили висліди студій окремої групи про стосування тепер у світі кари смерти. За тим звітом щораз зменшуються випадки засуду на смерть та екзекуцій, як і звужується число злочинів, караних смертю. Однак у тому звіті нічого не згадано про „економічні злочини", за які в СССР карають винуватців смертю. Промовчано це, мабуть, тому, що в тій комісії засідав також член Найвищого Суду в СССР, Л. Н. Смірнов.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Критика МекНамари

Призначаючи на секретаря оборони головного директора фабрик Форда, Роберта МекНамару, президент Кеннеді мимохіть пішов слідами свого попередника, президента Айзенгавера, який на першого секретаря оборони вибрав президента корпорації Дженерал Моторс, Чарлза Вілсона. Не сталося це випадково: Пентагон — це не тільки найбільший у світі будинок для однієї установи, але й найбільший „бизнес", якщо брати під увагу його 50-більйоновий бюджет, кругло 20 000 урядовців, підписувані ним договори на багато більйонів долярів достав, його станиці по всьому світу та його історичну місію — боронити не тільки власну країну, але й увесь вільний світ. Тому не дивниця, що цивільний керівник такої установи мусить відзначатися винятковими кваліфікаціями: адміністраційним хистом, досвідом у керуванні підприємствами з десятками тисяч робітників та службовців, особистою енергією і працездатністю, широчінню ума, що дозволяє на далекосяжне плянування.

Прихильники й противники признають Робертові МекНамарі всі ці прикмети. Проте, він в останньому часі став предметом палкої критики. Член конґресової Комісії для збройних сил, Леслі К. Арендс, публічно заявив, що Роберт МекНамара зосередив у своїх руках „диктаторську владу" в Пентагоні, що він не рахується з думкою найвищих фахівців і сам, людина цивільна, став „власним головою шефів об'єднаних штабів", — що він авторитарно вирішує найскладніші справи узброєння різних родів збройних сил та справи приділювання замовлень на більйонові суми і що він нехтує думками Конґресу. Хоч ці закиди поважні, вони мають загальний характер, і МекНамара, людина тверда й послідовна, ледве чи візьме їх собі дуже до серця. Зате ось у „Сатардей Івнінґ Пості" з 9-го березня цього року з'явилася велика стаття Гансона В. Болдвіна під наголовком „Царство МекНамари", яка аналізує діяльність секретаря оборони по суті і деталізує закиди проти нього.

Гансон В. Болдвін — абсольвент морської академії в Аннаполісі, колишній військовий аташе в Москві, лавреат нагороди Пуліцера за блискучі звіти з бойових дій на Тихому океані, один із найповажніших американських військових письменників, фахівець високої кляси. Він закидає секретареві оборони, що той підхопив давні тенденції щодо централізації керівництва збройними силами країни і реалізує свою теорію „однодумного проводу". Йдучи по лінії централізації й уніфікації, що змагає до того, щоб ввесь Пентаґон „промовляв однією мовою", МекНамара, — твердить Болдвін, — створив кілька „суперагенцій" і розпучнявив Уряд секретаря оборони до небувалих меж. Поруч з 15 асистентами секретаря оборони є нині ще 26 заступників асистентів. У так званій Цивільній Службі секретаріяту оборони 30-го червня 1959-го року було — 3 009 цивільних службовців, а тепер є їх — 3950 з платнями від 12 845 до 20 000 долярів річно. Таким чином централізація й уніфікація, ведена МекНамарою, не скорочує апарату Пентаґону, а поширює його числом осіб і коштами. А найголовніше те, що названий автор, покликаючись на опінії генералів Лаймена Лемніцера, теперішнього головного командувача НАТО, генерала Метью Риджвея, колишнього командувача НАТО, адмірала Арлі Берке й інших найвищих авторитетів — гостро критикує регляментацію зброї та думки команд усіх трьох головних родів збройних сил і виявляє шкідливість такої „одної лінії" у практиці. У висновку Г. Болдвин приходить до заключення, що недобре діється, коли в суто фахових військових справах вирішний голос має — хоч би який талановитий — цивіліст.

Хрущов про . . . заслуги Сталіна

5-го березня цього року минуло десять років від дня смерти „батька народів" і „сонечка" Иосифа Вісаріоновича Сталіна, одного з найбільш жорстоких і кривавих тиранів у світовій історії. В Совєтському Союзі цей день проминув непомітно, не згадали про ці роковини ні газети, не прийшли до його могили і колишні учні та соратники — теперішні совєтські вожді з Хрущовим на чолі.

Не зважаючи на все це, дух Сталіна залишився живий у совєтській дійсності. Цілком самотньою Сталінова могила не стояла й цього року. Покрадьки й мовчки провідали її його колишні й теперішні невідомі ближче звеличники. З жалем згадували свого „батька" ті, кому він дозволяв наживатися на горі й крові населення Совєтського Союзу. І, нарешті, не забув спом'янути свого вчителя, хоч трохи й спізнено, бо аж через три дні після річниці Сталінової смерти, сам Нікіта Хрущов: у своїй промові до представників партії і „творчої інтеліґенції" 8-го березня цього року не тільки підкреслив заслуги Сталіна для комунізму і Совєтського Союзу, але й виправдав його злочини „добром" комуністичної справи.

Промова Хрущова і його намагання виправдати Сталінові злочини показова з різного погляду. Вона доводить, що, не зважаючи на десталінізацію і засуджування цих злочинів, стосовані Сталіним „методи" залишаються зразком для його наслідників. Хрущов не тільки пригадав, але й наказав пам'ятати про те, що Сталін, не зважаючи на свої „великі особисті вади й похибки", був великим, заслуженим комуністом, вождем і визначним діячем партії. Згідно із ствердженням Хрущова, Сталін користувався колись і мусить користуватися й тепер високим авторитетом, як реалізатор і керівник „боротьби з ворогами революції і соціялістичного будівництва". Підкреслив Хрущов далі, що проведена Сталіним індустріялізація країни і колективізація сільського господарства були продовженням ленінського курсу; що Сталін обстоював у цій боротьбі ленінські позиції, і що навіть Ленін визнавав Сталіна як правдивого маркснста, видатного діяча партії, цілковито відданого революції. Що більше, головну вину за винищування не так інтеліґенції і селянства, як „невинних комуністів", Хрущов склав не на Сталіна, але на тих, що потакували йому і нацьковували його на цього роду злочинні дії. Дуже характеристичною ілюстрацією справжнього ставлення Хрущова до злочинів Сталіна можуть бути наведені ним уривки з листування між совєтським письменником Шолоховим і Сталіним в справі жорстокої ліквідації донського селянства в 1933-му році, в яких Сталін, відкидаючи всі скарги й жалі Шолохова, визначив їх як односторонні, і дорікав йому, що він не бере до уваги факту, що ліквідовані так безоглядно селяни вели „тиху" війну із совєтською владою і хотіли її „виморити", і що тому для добра комунізму цих селян треба було знищити. Водночас із цим Хрущов засудив усі спроби представляти сталінські часи в надто чорних барвах, заявляючи „з особистого досвіду", як „учасник подій у ті часи", що „це були щасливі, радісні роки, роки боротьби і перемог, тріюмфу комуністичних ідей".

До стверджень і заяв Хрущова про заслуги Сталіна для партії і комуністичного руху додавати якихось коментарів не треба, хіба тільки те, що підкреслювання Сталінових заслуг у боротьбі з „ворогами народу" свідчить про те, що компартія і її керівництво з Хрущовим на чолі готові вернутися до стосованих Сталіним методів кожного часу, як тільки їм буде цього треба.

Михайло Килимник

ВІЙНА ЗА РАКИ

У країнах Латинської Америки війни — звичайна річ. Іноді навіть годі збагнути, за що саме змагаються ворогуючі табори, хіба за те, щоб доказати „чий батько дужчий". Найменше, здається, буває таких воєн у Бразилії. Але й тут без них не обходиться.

На честь Бразилії треба сказати, що тут винайшли спеціяльні способи ведення воєн. Винахід цей зовсім новий, якоїсь там дволітньої давности, але вже всебічно перевірений, і його сміливо можна рекомендувати всім тим, у кого руки сверблять. Належить він колишньому губернаторові естада Ріо Гранде до Суль, Леонелеві Брізолі, шваґрові теперішнього президента.

Коли попередній президент Бразилії, Жаніо Квадрос, залишив напризволяще своє високе становище, Леонель Брізоля проголосив війну. Кому — цього ніхто не знав, включно з ним самим. Радіо з Порто Алеґре, столиці естада, вдень і вночі тоді передавало тільки те, за що провадиться та війна. Виходило, в ім'я демократії.

Тоді губернатори одних естад стали по боці Брізолі, інші — проти нього, залежно від особистих симпатій та політичного забарвлення. Преса, радіо й телевізія безперервно подавали описи й фотографічні фраґменти з діючих армій. Кого ж з найбільше цікавих цивільних осіб і це не задовольняло, той міг сісти в авто й поїхати безпосередньо на „фронт", щоб там усе побачити на власні очі, а ще й до того приємно провести час у товаристві гостинних фронтових старшин.

Війська ворогуючих естад, у повному бойовому виряді й поготівлі, мали між собою дуже коротку віддаль, виставивши напеееред гармати та танкову зброю. На „кордонах" затримували всіх переїжджих та перехожих, доброзичливо радячи їм пробиратися бічними шляхами. Коли надходила обідня пора, ворогуючі старшини часто кликали один одного в гості.

В самому Порто Алеґре затопили старі пароплави та баржі, щоб до порту не могла дістатися ворожа фльота, пустили в обіг чимало нових круйзерів (вони так і залишилися в загальному вжитку), а на даху будинку, де урядував Брізоля, встановили кулемет, що мав збивати ворожі літаки. Той кулемет особливо часто показували на світлинах у часописах. Довкола нього завжди стояло десять - п'ятнадцять осіб у ковбойських одягах, з гранатами, з ножами при боці і з . . . куснями „шураски" (печеного м'яса) в руках . . .

У повітряних просторах сновигали бойові літаки, на морі — військові кораблі; вони ні на кого не стріляли і їх ніхто не турбував.

Кожний бразилієць, незалежно від того, чи брав він участь у бойових діях, почував себе тоді ніби в кінотеатрі під час перегляду воєнного фільму.

Війна закінчилася без жадного забитого й пораненого, а Леонель Брізоля тепер заявляється . . . противником демократії . . .

Коли вірити часописам тепер Бразилія має нову війну. Вона триває вже місяць. Бойові дії провадяться проти Франції. Про що йдеться, відповідь дістанете з офіційної назви "Guerra da Lagosta", тобто в дослівному перекладі „війна за раки". Згідно з поясненнями преси, справа полягає ось у чому:

Французькі пароплави з бретонськими рибалками, що ловлять морських раків - „лягосту", кілька разів заганялися в бразилійські територіяльні води. На зауваження морської сторожі, французи не звернули ніякої уваги. Бразилія вислала на ті води кілька військових кораблів та літаків. Франція ніби також відповіла тим самим, але покищо її кораблі та літаконосці зупинилися в африканському порті Дакарта. Близько берегів Бразилії підплив лише бойовий корабель „Тарті". Відповідь командування бразилійських збройних сил не забарилася, — до місця подій підпливли бойові кораблі „Апа", „Баррозо", „Тамандаре" „Акре", „Пара", „Парана" „Араґуан", „Пернамбуко", „Араґуарі", „Параіба", „Марсіліо Діяс". Є вже там, здається, всі бразилійські підводні човни. Безперервно кружляють перед французькими пароплавами бразилійські літаки. В бойовому поготівлі стоять транспорти морської піхоти.

Наслідком дипломатичних переговорів Бразилії з Францією, „Тарті" кудись відійшов, але замість нього прибув французький військово-транспортовий корабель. Становище на „фронті" то втрачає, то знову набирає на своїй гостроті.

Так є за бразилійською пресою. Сенсаційні звідомлення військових кореспондентів подаються до відома по кілька разів на день. У часописах великими літерами друкують гасла: „Геть французьких піратів!", „Покласти край французькому імперіялізмові", „Треба провчити зарозумілого де Ґоля".

Події розгортаються на дикому північному обширі розлогої Бразилії, куди тяжко дістатися, щоб на місці перевірити стан речей. Уряд Бразилії зберігає мовчанку. Коли запитали про „війну за раки" у міністра закордонних справ Ермеса Ліми, той лише почухав у потилицю і нічого не відповів по суті. В такому вигляді Ермес Ліма і попав на сторінки часописів. Тому доводиться обмежуватися лише повідомленнями військових кореспондентів.

А як населення Бразилії ставиться до „війни за раки"?

Покищо . . . дуже весело. Про цю війну з'явилося вже безліч всіляких дотепів та критичних зауважень, які також просякають і до преси.

Насамперед, бразилійці мають до Франції давні симпатії. Отже, ті, що викликали цю „війну", обрали несприятливий для їхніх задумів об'єкт. Подруге, морських раків у Бразилії мало хто навіть бачив на власні очі, а не те, що споживав. Дехто каже, що їх Бразилія продає за кордоном, але досі про цей „продукт на експорт" ніхто не згадував. Тому доля морських раків бразилійців зовсім не хвилює.

От на телевізії показують якогось багатія із Сан Павльо, що вже 15 років у своєму акваріюмі плекає морсь-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Петро Одарченко

ВІНОК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

(5)

На могилі Шевченка сиділи жандарми і нікого не пускали до неї. Почуття обурення і гіркої образи з великою силою висловив О. Олесь у своїй поезії, в якій він розповідає, як діти з квітами йшли на могилу Кобзаря і як жандарми їх не пустили. — „І наша образа по світу гриміла, Як гуркіт далеких громів!" — так закінчується цей вірш.

II. Шевченко в українській пореволюційній поезії.

Безсмертний „Кобзар" Шевченка будив національну свідомість у народі в часи лютої реакції, в часи переслідувань українського слова. На Шевченковому „Кобзарі" виховувалися цілі покоління українців, позбавлених рідної школи. Шевченків „Кобзар" підготував кадри перших національних діячів України, що під прапором Шевченка боролися за здійснення заповітів Національного Пророка, за свободу і незалежність України. Один із видатних діячів української національної визвольної революції, Андрій Ніковський, цілком правдиво визначив ролю в ній Шевченка такими словами: „Українську переможну революцію зробив Шевченко!"

„Золотим гомоном" вітає революцію Павло Тичина. Юрій Клен пише про „видиво нової України":

У Києві гудуть потужно
дзвони
В Михайлівськім і у Святій
Софії.
Столиця в повені тих звуків
тоне,
І дійсністю стає, що жило
в мрії...
Угору линуть звуки
„Заповіту".
Схиляється ввесь натовп на
коліна.

Славу Шевченкові проголошує автор „Соняшних клярнетів":

Там на горі за Дніпром
Радо кричать прапори:
Честь йому, слава, хвала!
Грають оркестри лункі,
В квітах вітають портрет —
Там на горі за Дніпром.
Котиться спів у степи,
Йде від села до села:
Честь йому, слава, хвала!

Максим Рильський славить Великого Кобзаря в поезії „Вінок безсмертя":

Ти перед нами стоїш, як
світоч,
Ти перед нами гориш і світиш,
Ти перед нами, ти серед нас,
Бо допалав ти, але не згас.
В грудях народу — у кожній
жилці,
В гаях народних — у кожній
гілці,
У кожній хвильці твого Дніпра
Цвіте твій голос і не вмира.

В. Сосюра присвячує великому поетові України надхненні рядки своєї поезії „На могилі Шевченка":

Над широким Дніпром у промінні блакить
І висока і тиха могила.
В тій могилі співець незабутній лежить,
Що народу віддав свої сили,
Що народу віддав своє серце
й пісні,
Свої мрії про зорі досвітні...
А навколо лани вдалині,
вдалині
Розлетілись, як птиці блакитні.
Спи спокійно, поет! Ми,
нащадки твої,
Пронесем крізь віки твоє ім'я,
Крізь колючі вітри, крізь
жорстокі бої,
Батьківщини сини незборимі.

За останні сорок п'ять років сотні поетів присвятили свої поезії Шевченкові. Цими поезіями Великому Кобзареві України сплели вінок слави і безсмертя такі поети, крім уже згаданих: С. Черкасенко, П. Карманський, К. Герасименко, Є. Маланюк, О. Зуєвський, О. Стефанович, А. Гарасевич, І. Багряний, О. Веретенченко, О. Гай-Головко, Яр Славутич, І. Муратов, Є. Фомін, М. Шпак, В. Швець, І. Нехода, С. Крижанівський, Л. Дмитерко, П. Усенко, Т. Масенко, І. Гончаренко, П. Дорошко, Г. Степанюк, Д. Турчанська, П. Воронько, О. Підсуха, Є. Бандуренко, Д. Павличко, Ліна Костенко, І. Драч і багато, багато інших.

До українських поетів приєдналися білоруські, жидівські, російські, польські, болгарські, молдавські, грузинські; казахські та інших національностей.

Жидівський поет І. Фефер написав „Баляду про пожежу", в якій описано епізод із життя Шевченка, коли він допомагав жидові гасити пожежу і рятувати його майно. Глибоку пошану до Шевченка висловили жидівською мовою поети Л. Квітко, Д. Гофштейн, Л. Резнік та інші. Шевченко, пише Фефер,

Мов сонце запалив у млі...
Нас любив і правду на землі.
(Пер. А. Кацнельсон)

Давид Гофштейн у своїй поезії „Тарасові Шевченкові" називає великого українського поета „провісником правди і науки":

Твоя палка любов хай зогріває нас,
Щоб зник жорстокий слід старого гніту й муки;
Проймай наш день своєю
ніжністю, Тарас,
Провісник радости, і правди,
і науки.
(Пер. М. Зісман).

Янка Купала, славний білоруський поет, ще в 1909-му році написав свій прекрасний вірш „Пам'яті Шевченка". Як і інші поети, він передусім підкреслює безсмертність Т. Шевченка:

Пясняр кабзарысты нікім не
забыты,
Як жыу дзеля песні, так з
песняй не умер;
Здабыу сабе славу не з мармурнай пліты,
А з слоу, што не крыша ні век,
ні тапор.

Янка Купала відзначає також велике поширення Шевченкового слова серед усіх народів:

На поудзень, на поунач, на
усход, запад сонца,
На кобзах людскіх душ твой
грае „Кабзар"...

В іншому вірші, присвяченому Шевченкові, Янка Купала показує надзвичайну мужність великого поета і його вирішальну ролю в національному відродженні свого народу:

Сам ен многа меу нядолі,
Крывды, паніжения.
Ды не здрадзіу жа ен волі,
Волі і сумлення.
Дух збудзіу свайму народу
Сваім гучным словам,
Навичыу любіць свабоду,
Родны край і мову.
Яго „бацькам" ахрысціла
Пам'ятна Украйна.
Ех! і нам будзь бацькам мілым
Украінча слауны!

Поетична творчість Шевченка була особливо рідною і близькою білоруському народові, і тому білоруські поети й письменники любили Шевченка, як свого рідного батька. Про великий вплив Шевченка на білоруську літературу прекрасно сказав Янка Купала в поемі „Тарасова доля". За славними традиціями Шевченка пішов і видатний білоруський поет Якуб Колас, що переклав багато Шевченкових поезій на білоруську мову і присвятив йому повний глибокої пошани вірш „Баяну - Кабзару".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗБІЛЬШИТИ КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Комітет збірки коштів на побудову пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Вашинґтоні закликає до посиленої збірки в березні цього року. Не хочу ворожити, скільки дасть ця березнева збірка, проте цікавлюсь, скільки нових жертводавців прибуде.

Досі пожертвували на пам'ятник 20 000 осіб. („Свобода" з 1-го березня цього року). Як на українську людність в ЗДА — це замало. Кажуть, ніби в ЗДА є мільйон чи близько того українців. Правда, пожертви висилалось переважно одну з родини. Рідше жертвували і чоловік і жінка з тої самої родини. Мені здається, що краще було б, якби ту суму, що її пожертвував голова родини, записувати також і на жінку. Це збільшило б загальне число жертводавців. Може було б їх тоді не 20, а 30 тисяч.

Колись, можливо, урядові чинники зацікавляться, скільки є в ЗДА свідомих українців. Отже, це число жертводавців і буде показником, бо перепису українців ніхто досі не робив.

Щоб збільшити число жертводавців, добре було б, якби в березні кожен українець, чиє ім'я не занесено в списки жертводавців, вніс бодай малий даток. Всі жінки, молодь, а також діти можуть вписати себе в число жертводавців бодай малими датками.

І. З.

ДО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СМЕРТЬ Л. СОРОЧИНСЬКОГО

У „Свободі", в її англомовному додатку ч. 35 з 23-го лютого цього року, з'явилася сумна вістка про смерть відомого культурного працівника й дириґента Лева Сорочинського. У це повідомлення закрались деякі помилки, які хочу тут виправити, а саме:

Бл. п. Л. Сорочинський не приїхав до Америки з Галичини 60 років тому 8-літнім хлопчиком, а виїхав з Києва 1919-го року з „Українською Республіканською Капелею", як її співак. Капелею дириґував О. Кошиць. Л. Сорочинський був учнем О. Кошиця. Під час подорожування Капелі, тоді вже „Українського Національного Хору" по Америці, О. Кошиць доручав Л. Сорочинському розучувати хорові партії, і офіційно він рахувався субдириґентом. Опісля Л. Сорочинський видавав на міміографі хорові твори О. Кошиця.

Л. Сорочинський був дириґентом українських хорів і в Канаді, зокрема, при філії Українського Національного Об'єднання в Торонті, і в 1949 та в 1950 рр. працював як учитель на Вищих Освітніх Курсах Осередку УКО у Вінніпеґу, Ман., і в Торонті, Онт. в Канаді.

Д-р П. Маценко
Вінніпеґ, Канада.

Федір Дудко

ГЛУМ

ОПОВІДАННЯ

(14)

— Вибачте, про Бога, і тільки будь ласка не лякайтесь . . . Ви вчителька?

— Так! — нерішуче відповіла панночка.

— Я маю сказати вам щось дуже важливе . . . Тільки . . .

Він озирнувся, побачив селянську дівчину, яка, замкнувши двері, мовчки стояла ззаду нього, і замовк.

— Можете говорити . . . Тут всі свої . . . — сказала панночка. — Звідки ви? . . Хто ви?

Сиротюк ще раз уважно озирнувся, ступив крок наперед і тихо спитав:

— Ви українка, правда?

Панночка пильно глянула йому в очі.

— Ну . . . — відповіла нерішуче і не відразу. — Хоча б і так . . . А що?

— Отже, ви мене зрозумієте . . . Я галичанин, старшина української армії, тікаю з полону, був засуджений до розстрілу . . . Дві ночі блукаю полями, нічого не їв . . . Не знаю, де я, де наше військо . . . Може б . . .

— Слухайте! Але як ви так могли відважитись? — з жахом перебила вона. — Ви знаєте, що тут повно большевиків? У мене в самої у школі сорок чоловіка їх ночує . . . Не дай Боже, почують, що тоді! . . Ви ж попадетесь! . .

Вона враз відчинила двері в сусідню кімнату і звернулась до дівчини:

—Параско, прикрути лямпу і дай сюди. Прошу зайти до цього покою.

Сиротюк увійшов за нею в маленьку кімнатку.

— Сідайте. Говоріть усе, як є, не бійтеся! — і показала очима на Параску. — Це своя людина . . . Вона свідома українка і має нареченого в українському війську . . . Можете спокійно про все . . . Але як ви так відважилися?!.

Сиротюк сів на стілець ,перепросив і почав швидко, в коротких словах про все розповідати.

— Ах, який жах! . . Який жах! . . І треба ж . . . Параско, приготуй там скоренько чаю . . . І дай чогось перекусити . . .

— Дякую . . . Чи не можна б якось без турбот . . . Мені властиво тільки хліба . . . Я не сам . . .

— Як не сам?

— Зі мною ще вісім козаків. Один тут, у саду чекає, а решта за селом у лісі сидить . . . Усі голодні, як вовки . . .

Учителька сплеснула руками.

— Чому ж ви не говорите! Де цей, що з вами? У шкільному садку?

— Ні, ні . . . Тільки, прошу вас, не кличте . . . Я зараз піду звідси . . . Я обіцяв негайно вернутись, на мене чекають . . . Мені треба було тільки розпитатись і . . . хліба, якщо можна . . . Два дні не їли . . .

Учителька рвучко встала, відвернулась і, звівши густі чорні брови над молодим білим личком, пильно задумалась.

— От що! — раптом сказала вона, повертаючись до нього. — В ліс ви не підете. Ви залишитесь у мене — будьте спокійні, я вас сховаю! . . — а всіх ваших ми також переховаємо на селі . . . Параско, у Домахи Качанихи в клуні можна було б, як думаєш?

— Я сама про це думаю, — озвалася Параска. — Там багато соломи, цілком безпечно можна сховатись . . .

— Ну от . . . А большевики завтра звідси виходять ранком — ви відпочинете, а там і далі можете . . . Якби тільки того вашого козака запровадити до хати? Як його звуть?

— Ні, ні, не кличте! Я . . .

У вікно враз хтось тихенько-тихенько постукав.

— О, чи не він часом! — схопився Сиротюк.

— Ні, ви не виходьте . . . Я сама . . . Як його звуть?

— Паляниця!

— Я зараз . . . А ви на всякий випадок будьте коло вікна. В разі чого, розумієте? . .

Вчителька швиденько вийшла, наблизилася до вікна і тихо спитала:

— Хто там?

Відповіді Сиротюк не чув.

—Паляниця? — спитала вчителька.

Павза.

— Так, це він і є. Параско, заведи його сюди. Тільки тихо . . .

Параска вийшла, і через хвилину в покій увійшов Паляниця. Він переступив поріг і скинув шапку.

— Іди ближче, козаче . . . Параско, є в нас хліб? Дай скільки є, а ви, козаче, візьмете і занесете своїм у ліс . . . Підеш із ним, Параско, зайдеш до Домахи і зробиш, як ми казали . . . Це близько коло лісу ,там є солома, буде, де сховатися . . . А старшина ваш залишиться тут . . . Ми його сховаємо в себе . . .

— А де наш пан четар? — спитав Паляниця — Я маю щось сказати.

— Зайдіть туди, у той покій.

Паляниця увійшов і, побачивши Сиротюка, виструнчився.

— Що тобі, Паляннце? Зробиш так, як панна вчителька каже. Забереш усіх до клуні і заховаєшся . . . Тільки щоб тихо було . . . Розумієш?

— Розумію, пане четарю . . . Я тільки . . .

— Ну?

— Я тут вісім рушниць з воза вкрав, дещо набоїв і ручних ґранат . . . Веселіше зі зброєю буде . . .

— Що ти, хлопче, в голову зайшов? Та ж вони помітять, усе село догори ногами перевернуть . . . Що тоді?

— Не доглянуть, пане четарю . . . Удосвіта, я чув, вони звідси виступають . . . А зі зброєю безпечніше, пане четарю . . .

— Де ж у тебе та зброя?

— А там, у садку . . . А пару ґранат при собі маю . . . Ось!

І він витяг із кишені ґранати.

— Занеси назад і поклади на місце . . . І зараз іди до своїх . . . Чуєш?

— Слухаю, пане четарю!

— Ну, йдіть з Богом! — сказала вчителька. — Тільки — ані телень . . .

Параска накинула на голову велику хустку, взула черевики, сховала під хусткою дві великі хлібини і наблизилася до дверей.

— Паляннце! Тільки щоб не курили там і, боронь Боже, не світили сірників . . . Чуєш? І взагалі щоб поводилися тихо і розумно . . . Будеш за старшого . . . Чув?

— Слухаю, пане четарю!

— З Богом!

Двері відчинилися і Параска з Паляницею тихо вийшли.

Учителька зачинила за ними двері, швиденько підбігла до вікна, нахилилася і, прислухаючись, завмерла.

Так вона простояла кілька хвилин. Потім вернулася до маленького покою, сіла і, підсовуючи тарілки, заговорила:

— Та чому ж ви не їсте? . . Їжте . . . За себе можете бути цілком спокійні — я вас сховаю так, що сам Троцький не знайде . . .

— А хто ця Домаха? — спитав Сиротюк.

— Не бійтеся, найпевніша людина . . . Можете бути спокійні . . . Прошу ж вас, їжте . . .

Дітройт напередодні відзначення Шевченківських роковин

Рік - річно українська громада в Дітройті в різний спосіб відзначувала роковини Тараса Шевченка. Влаштовувались величаві академії, де громада одностайно вшановувала Генія України. Іноді відбувались дві, або й більше академій, кожна з претенсіями загальногромадського святкування. У цьому році імпозантне відзначення Шевченкових Роковин заплянована перевести заходами Метрополітального Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Дітройті спільно з Відділом УККА в Гемтремку та федерації Американських Українців Стейту Мишиґен. Академія відбудеться у неділю, 24-го березня 1963, в авдиторії Чедсі Гайскул при вул. Мартін.

Ініціятори відзначення здають собі справу з того, що лише добре підготовані імпрези із добірною мистецькою програмою мають успіх серед громади, тому докладають усіх зусиль, щоб цьогорічна Шевченківська Академія була на небувалому досі високомистецькому рівні. Більшу частину академії виконає наша славна Капеля Бандуристів у поновленому складі із зовсім новим репертуаром під мистецьким керівництвом Івана Задорожного. Крім того відомий співак Канадійської радієво - телевізійної сітки СВС И. Гошуляк з Торонта, а також соліст - тенор І. Гош з Филядельфії виконають окремі точки програми. Відповідні рецитації підготовляє театральний артист М. Кавка. Святкову доповідь виголосить ред. Михайло Бажанський. Мистецьким оформленням сцени кермує артист - маляр Михайло Дмитренко.

Без усякого сумніву можна сподіватися, що велика українська громада Метрополії Дітройту візьме масову участь у цій всегромадській імпрезі, віддаючи поклін Генієві України — Тарасові Шевченкові, як також заманіфестує свою поставу до повного громадського об'єднання, чим кермуються ініціятори цьогорічних Шевченкових Роковин, підготовляючи цю імпрезу на всегромадській базі.

В. П.

Мистецька виставка Василя Панчака

На своїй черговій індивідуальній виставці, яка відкрита від 3 до 17 березня в Укр. Літературно-Мистецькому Клюбі і Ню Йорку, Василь Панчак показав малярські твори з різних періодів своєї творчости. Кількісно переважають твори останніх років, але є теж деякі картини з-перед 30 років, і це надає виставці ретроспективного характеру. З того можна мати уявлення про стилістичний розвій цього мистця — від „гладкого" раннього реалізму із слідами школи через „шорсткий" імпресіонізм широкого мазка і гострих кольорів до свобідного експресіонізму останніх років, характеризується сильно видовженим мазком і прочищеними барвами.

Оскільки ранні стилі цього мистця не заступлені на виставці вичерпно і не виявлені в найкращих творах з даних періодів, то останній, так сказати, „модерний" стиль дає нагоду мистцеві висловлюватися в спосіб найбільше йому відповідний у переважно фігурних композиціях, що задовільно вирізнюються на тлі інших картин виставки. У цих композиціях опрацьована головно музична і танкова тематика, а теж і інша, як: мати з дитиною, квіти, краєвиди. Між іншим, мистець ставить собі за завдання зображувати не тільки музичні предмети і особи, але й саму музику при помочі ритмічної кольористичної структури.

Треба додати, що ці останні картини були виставлювані в американських ґалеріях і на індивідуальній виставці Панчака в Парижі. Ними мистець добився признання американської і французької критики, бо вони відповідають духові свобідного експресіонізму, який здержується вже доволі довгий час як панівна мода у предметному й безпредметному малярстві.

Любомир Кузьма

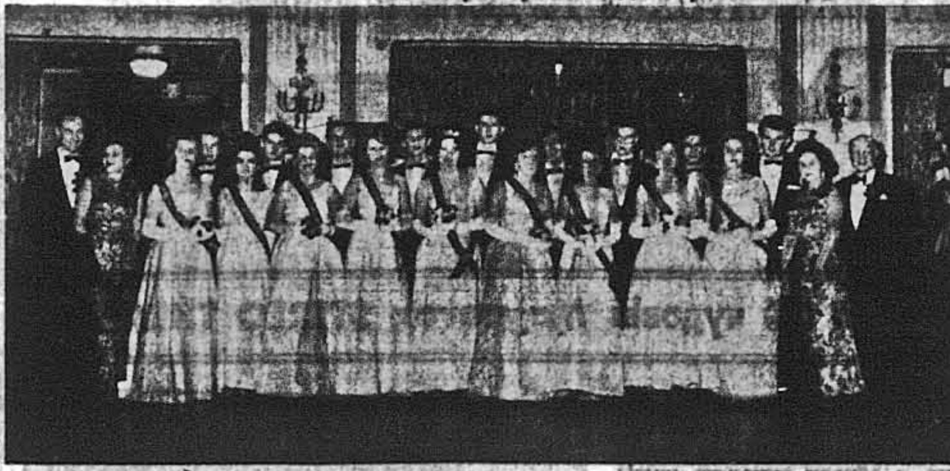
В Літературно -Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбувається тепер (до 17 березня) виставка олійних картин Василя Панчака, який ще перед 1-ою світовою війною прибув до ЗДА і працював спершу робітником по фабриках Пенсилвенії. Одночасно студіював він малярство — в Інституті Карнеґі в Питсбурґу і в Академіях у Філядельфії та Ню Йорку. Був першим українським мистцем нашої еміграції і жив тільки з малярства, працюючи здебільшого в церковному мистецтві. Одночасно, ще від 1924 р., брав участь у різних американських виставках, крім цього мав п'ять власних вистав у Ню Йорку і Парижі, в тому дві в Українському Народному Домі в Ню Йорку в рр. 1961 і 1962.

33 картини Панчака, показані на виставці, можна поділити на дві групи. Перша — це переважно реалістичні краєвиди, декуди оживлені експресіоністичними мазками. Вони назагал подібні один до одного і важко між ними вирізнити якісь з особливими прикметами. Виконані в тому самому стилі такі складні композиції, як „Розп'яття", або „Посвячення овочів" (ще з 1925 р.) часто вражають диспропорціями у відношенні частин тіла.

Зате в другій частині образів, виконаних стилем більш експресіоністичним, подібні диспропорції переважно видовжених тіл стають композиційним елементом, і тут варта порівняти кілька картин на теми танку і балету з реалістичним народним танком з 1930 р., щоб безапеляційно віддати перевагу експресіоністичним картинам Панчака. До цього циклу належать такі речі, як „Студент музики", „Симфонія" і ін. Але особливої експресії досяг Панчак у „Золотій рибі", зовсім безпредметній картині, що тільки здалека суґерує вирування води. Споводний хаос лінійних форм має композиційне ядро і цілість переконлива ритмічно. Картина ця варта, щоб її включити в ретроспективні виставки нашого мистецтва. Проте між тією картиною і реалістичними іншими його творами надто велике провалля.

Цікаво відзначити, що Панчак єдиний побіч Архипенка український мистець, якого відзначує „Гус Гу ін Амерікен Арт". **С. Г.**

З Балю Інженерів у Філядельфії

Головною атракцією балю Інженерів у Філядельфії, який відбувся 26-го січня 1963 р. у кришталевій залі готелю, Бенджамин Френклін, була презентація дебютанток, що її підготовила п-ні Дзвінка Захарчук і яку переводили інж. Лев Яцкевич зі своєю дружиною. На знимці бачимо дебютанток, їх супровід та аранжерів балю. Стоять зліва доправа: інж. Р. Щука (аранжер балю), Дзвінка Захарчук, Леся Глинянська (Вілмінґтон) і Володимир Матківський, Уляна Желехівська (Бавнд Брук) і Андрій Хруцький, Квітка Семанишин (Ірвінґтон) і Роман Циган, Ліда Бойко (Ню Гейвен) і Мирослав Кей, Христина Берегульська (Бостон) і Зиновій Несторук, Люба Лукасевич (Філядельфія) і Орест Субтельний, Меляса Кравчук (Філядельфія) і Орест Сарахман, Галя Саґата (Філядельфія) і Орест Дачок, Зірка Дяченко (Філядельфія) і Евген Глинянський, пані Яцкевичева і інж. Л. Яцкевич. — На знимці нема дебютантки Ірини Гнатюк (Філядельфія) і Юрія Кобрина.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ПРИЯТЕЛІВ І ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

У зв'язку із виданням книжки віршів відомого в колах старої української іміґрації Івана Цибульського, запляннованої під назвою „На крилах туги і мрій", в якій зібрані написані ним останніми роками вірші і пісні, автор повідомляє своїх Приятелів і Знайомих, як і тих, хто замовив цю книжку, що книжка вже друкується в друкарні „Свобода" і як тільки буде готова, вона буде вислана або передана на адреси усіх, хто бажає її мати.

Іван Григорович Цибульський, родом із Київщини, працював довгі роки при залізниці в Пенсилвенії і тепер живе в Сейр, Па, на пенсії. Його вірші з життя українського іміґранта сповнені тугою за Україною, що її він покинув ще молодим хлопцем.

● Із Східньої Німеччини і Східнього Берліну тамошні комуністичні власті дозволили леґально виїхати 3,111 особам в часі від 1 вересня 1961 року до лютого 1963. В більшості випадків річ ішла про старших людей, які хотіли об'єднатись з членами своїх родин, що перебували в Західній Німеччині та Західньому Берліні.

ВІЙНА ЗА РАКИ

(Закінчення із стор. 2-ої)

кого рака. Той рак появився в багатьох часописах, і таким чином загал уперше міг побачити, що то за звір. По ресторанах можна тепер зустріти написи: „Печена баранина — те саме, що морські раки! Споживайте її!". „Замість морських раків — маємо сьогодні смачне шураско"; „Устриці куди смачніші за морських раків" ... Купці, які торгують одягом, кажуть, що набрали охоти продавати морських раків, але ніде їх дістати не можна, бо французи всіх половили. Подібні жарти почуєте в Бразилії скрізь.

Говорять ще й таке: „Чого французи пруться з війною, хіба вони не знають, що Бразилія має 71 маршала?" або „Головним командувачем у „війні за раки" треба зробити Леонелла Брізолю, той дасть їм раду" ...

Найцікавішим було повідомлення пресової аґенції Меридіональ з 1-го березня. В ньому сповіщалося, що президент Жвон Гулярт у день свого народження приїхав до Ріо де Жанейро і там замовив спеціяльний обід. Президент був веселий, їв бразилійських морських раків і запивав їх французьким вином ...

„Війна за раки", як і попередня „за демократію", — провадиться без крови і людських жертв. У цьому безперечно її додатній характер, і тут ще раз треба похвалити воєнний талант Леонеля Брізолі. Однак, в які гроші влетить вона Бразилії, наскільки зруйнує економіку країни? Про це також уже пише преса і говорять люди, підраховуючи видатки на газоліну, транспорт, на утримання додаткових контингентів війська тощо. Все це виявиться незабаром, а на закінчення дозвольте авторові цих рядків висловити власний здогад, чому виникла й провадиться „війна за раки"?

Військові кола країни вже довший час вимагають від уряду піднести платні в армії, фльоті та авіяції на 70%. Уряд досі годився тільки на 50%. Широкий загал підтримує становище уряду, бо військовики і так багато заробляють, а військовий бюджет надзвичайно високий.

За кілька днів, коли французи закінчать ловити раків і відійдуть подаль від берегів Бразилії, закінчиться сама собою і „війна за раки". Бразилійські збройні сили, що так блискуче показалися у „воєнних діях" дістануть не тільки вимагане ними 70-відсоткове підвищення платні, але й численні підвищення в ранґах, від підофіцерських починаючи і генеральськими та маршальськими кінчаючи.

До речі, минула війна, за губернаторства Леонеля Брізолі, закінчилася саме в такий спосіб. Це, повторюю, тільки здогад автора.

МАРТА КОКОЛЬСЬКА ВИСТУПАЄ В „КАРМІНА БУРАНА"

Марта Кокольська

Марта Кокольська, співачка Нюйоркської опери, виступить у вівторок 19-го березня й в середу 20-го березня ц. р. з симфонічною оркестрою міста Балтімору у „Карміна Бурана" Карла Орффа. Відбудеться цей виступ в „Ліричному Театрі" в Балтіморі.

Палата Репрезентантів признала Черчиллові почесне громадянство ЗДА

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 12-го березня ц. р. більшістю 377 до 21-го голосу признала почесне громадянство колишньому англійському прем'єрові Винстонові Черчиллові. Ті члени Палати, які були проти, заявили, що вони вважають громадянство ЗДА за „священне", і тому не можна його роздавати як пошану. 88-річний англійський державний муж заявив, що він „буде глибоко зворушений" тією почестю, яка йому дістанеться, коли йому признають почесне американське громадянство. Цей закон має ще ухвалити Сенат. Представник Черчилла заявив, що він не зможе особисто прибути до ЗДА, щоб дістати документи про громадянство. Мати Черчилла була американкою, і він в 1958 р. відмовився прийняти почесне американське громадянство. Рішення Палати в справі громадянства для Черчилла є першим в історії ЗДА.

● У Західньому Берліні випадково виявлено підпільну лябораторію, в якій терористична група нео-нацистів фабрикувала бомби. При такій аматорській роботі вибухла саморобна бомба й убила її конструктора, 22-річного студента Ганса Ірґена Вішофа. Поліція знайшла в тій лябораторії у пивниці дому, де жив Вішоф, 12 фунтів вибухового матеріялу. Поліція твердить, що Бішоф і його кумпани були авторами бомбового атентату проти совєтського подорожнього бюра „Інтурист" у Західньому Берліні в минулому тижні.

ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Цим повідомляю, що з причини зігнорування „Заклику Комітету Прихильників Українського Танку" (який був поміщений у „Свободі" в п'ятницю, 8-го березня 1963 р. в числі 44), усіми українськими нюйоркськими організаціями, — які не поцікавилися вислати своїх представників на збори, на яких мала рішатися справа передачі Дому Культури в українські руки, головно тим організаціям, що не мають своїх домівок, — я тепер буду примушений цей дім продати будь-кому.

З причини мого нещасливого випадку і тому, що я незабаром маю піддатися операції, я не можу керувати домом і вести таку працю, як перед тим вів. Щоб віддати гроші тим людям, що на цей дім позичили, я буду примушений цей дім віддати в чужі руки. Роблю це з жалем, після наради із Комітетом, бо надіявся, що цей дім залишиться українською власністю. На жаль, на заклик Комітету не відгукнулася ні одна наша організація, ні наше громадянство. Щоб не було на мене нарікань, — я подаю це до загального відома.

Всіх моїх Приятелів, що підтримують мене в моїй праці, і всі Комітети прошу далі допомагати мені здійснити інші намічені пляни, як видання „ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТАНКУ", „ПРОПАМ'ЯТНОЇ КНИГИ", „АЛЬБОМУ" та „ІНСТРУКТОРСЬКО-УЧИТЕЛЬСЬКОГО ФІЛЬМУ".

Василь Авраменко

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

„Чорноморська Січ" Нюарк — „Юрик Тракерс", Філядельфія мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться **в неділю, 17-го березня,** о год. 2.30 по полудні на грищі Айронбавнд Філд при Вілсон Евню в Нюарку. Це останні змагання „Чорноморської Січі" в її першому сезоні в професійній лізі.

УСК Ню Йорк — „Дойч-Унгарн", Ню Йорк мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться **в неділю, 17-го березня,** о год. 3.30 по полудні на грищі Метрополітен Овал у Бруклині. В першій грі подвійних змагань на цьому грищі зустрінуться о год. 1.45 НСК Бруклин — Ф. К. „Джуліяна".

ЦІННА ПЕРЕМОГА УСК-У
УСК — Грецько-Ам. С. К. 2 : 1 (2 : 0)

Ню Йорк, 10-го березня. — Майже двотисячна публіка, в тому 80 відсотків греків, була свідками емоційних змагань на українському Спортовому Майдані. Та зустріч із розгривок за Чашу ЗДА була дев'ять разів відкладувана через несприятливу погоду і той час використали греки, які мріяли про фінал Чаші між двома грецькими дружинами, зі Сходу та зі Заходу, на спровадження добрих змагунів з Греції. Маючи кількох репрезентантів Греції в свому складі, противники сподівалися перемогти УСК високо, а симпатики УСК-у не спішилися на змагання, бо не хотіли переживати програної своєї дружини.

Гра була цікава, зі швидкими змінними акціями, які держали глядачів у напруженні. Перших десять хвилин позначилися ґураґанними наступами греків та пописами дефензиви УСК-у: залізних оборонців Бредлі і Гокінснона, добрих помічників Форнеро і Джімі, та жертвенного майстра воротарського діла Петерсона. Опісля перебрав ініціятиву УСК і старався вдержати її до кінця зустрічі. Перші акції нападу УСК-у не мали викінчення, але вже у 18-ій хвилині по прориві Крука і „фавлі" на ньому УСК здобуває ведення: Пирдон післав стріл вільного до Сметгорста через прогалину в „мурі", а цей добив м'яч у сітку, вийшовши майстерно на позицію стрілу. Цей успіх привітала спонтанно наша публіка, а змагунам він додав більше віри в перемогу. Десять хвилин пізніше Сметгорст перейшов двох оборонців, подачею до Кіндратова виминув штопера, а по одержанні назад прецизного м'яча від нього притомним і сильним стрілом здобув другі ворота. Поборовши хвилеве заламання, греки знов взялися до праці і тоді прийшлося УСК-ові ліквідувати багато грізних акцій. Притомність і жертвенність Петерсона, який заграв свої найкращі змагання, унеможливлювала грекам здобути ворота.

Другу півгру грали греки з вітром, але і тоді оборонні лінії УСК-у держалися певно. Щойно в 60-ій хвилині стрілили греки одинокі ворота, коли м'яч з вільного минув робінзонаду Петерсона і відбився від стовпа прямо під ноги трьом грецьким напасникам. Стрілені ворота додали охоти грекам, але розумна дефензивна тактика УСК-у при кінці змагань не допустила до зміни висліду.

Свою перемогу завдячував УСК в першу міру спокоєві, жертвенності та сильній волі перемоги всіх своїх змагунів. Воротар, оборона і поміч були на висоті завдання. Цап, завжди добрий, був цим разом слабший, але він два дні перед змаганнями виздоровів був з грипи. В нападі Пирдон, Сметгорст і Крук були дуже небезпечні під воротами, а сам Сметгорст виявився добрим холоднокровним тактиком, здібним використати всі можливі нагоди. Вдалий був теж виступ Кіндратова і як на змагуна, який прийшов з юнаків до першої, можна сподіватися в нього покращання старту до м'яча і скріплення певности себе. Технічно добрий Мулвой був замало рішучий під воротами. На змаганнях не дописала наша публіка. Симпатиків УСК-у треба було шукати „зі свічкою". А дружина потребує масової піддержки глядачів, які повинні приймати поспортовому і перемоги і поразки своєї дружини. Моральна піддержка численної групи симпатиків часто перерішує вислід змагань на грищі.

УСК юнаки — „Дойч-Унґарн" юнаки 11 : 0.

Молода дружина УСК-у під проводом С. Качмарського і В. Костюка — це гордість нашого клюбу. Вона здобуває завдяки солідній опіці тренера В. Босого все нові успіхи і кращі осяги. Надіємося, що вже вкоротці ці юнаки прийдуть на зміну деяким ветеранам першої дружини.

Високу перемогу над німецькою дружиною здобули юнаки УСК-у в такому складі: Луцький, Матейцьо, Шалайко, Зваричук, Коновський, Кіляр, Назаркевич, Дармограй, Скірка, Попович, Маский, Рібейро, Яковів, Кудрик, Головінський.

Зенон О. Корчинський

КОРОТКІ ВІСТКИ УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ", НЮАРК

Шаховий турнір СУАСТ-Схід

Шахова Ланка „Чорноморської Січі" буде господарем шахового турніру за першість СУАСТ-Схід, який має відбутися вкінці цього або на початку наступного місяця в домі „Чорноморської Січі". В Склад шахової дружини „Січі" входять між іншими: д-р О. Попович, (ланковий), інж. Л Блонарович, проф. О. Андрушків, мґр. А. Гординський, Д. Кулик і Р. Андрушків.

Сімковий турнір у Нюарку

В днях 29-го березня і 5-го квітня відбудеться в Арморі в Нюарку сімковий футбольний турнір, в якому візьмуть участь 24 різні клюби із чотирьох футбольних ліґ східньої частини ЗДА. „Чорноморська Січ" є одним із спонзорів цього турніру, дохід з якого призначено на дитячий шпиталь округи Ессекс. Футболісти „Чорноморської Січі" візьмуть участь в цьому турнірі.

Юнаки „Ч. Січі" в грах за Чашу ЗДА

Дружина юнаків „Чорноморської Січі" увійшла автоматично до другої рунди циклу гор за Чашу Юнаків ЗДА. В змаганнях другої рунди вийшли січовики переможно і можна сподіватися дальших успіхів цієї юнацької дружини, в складі якої можна відмітити братів Вільчаків, Мирного і Василя Каздобу, вибраних як кращих футболістів середніх шкіл та відзначених змагунів репортерами газети „Нюарк Івнінґ Ньюз".

Загальні Збори „Ч. Січі"

Річні Загальні Збори УСТ „Чорноморська Січ" відбудуться в суботу 30-го березня о год. 7.00 вечером у великій залі дому „Чорноморської Січі".

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1963:

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 342, в клясі ч. 2, при церкві св. Димитрія. — Управа Відділу.

ДІРФІЛД, Масс. — Місячні Збори Т-ва „Галицька Січ", Відд. 207, зараз по Службі Божій, на які запрошується всіх членів, з огляду на важливі справи. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Квартальні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 42, в год. 2:00 по полудні, в УНДомі, при 237 Hope Ave. Просимо про численну участь. — В. Марущак, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, Конн. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 59, точно в год. 2:00 по пол., в УНДомі, під ч. 500 Галет вул. Управа запрошує всіх членів прибути на Збори та заплатити чл. вкладки. — Секретар збирає вкладки кожної неділі в церковній залі, по обидвох Службах. — Управа.

СКРЕНТОН, Па. — Місячні Збори Б-ва св. Марії, Відд. 123, в год. 2:00 по пол., в залі української парафії св. Михаїла, при Норт Мейн вул. Рівночасно повідомляється, що на Річних Зборах в дні 24-го лютого ц. р. обрано нову Управу в такому складі: С. Теліш, предс.; М. Іванців, заст. предс.; І. Голик, секр. Контр. Комісія: Г. Мрикало, М. Піціль, Ю. Ковпак.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Місячні Збори Т-ва „Любов", Відд. 370, в шкільній залі, при 569 Джордж вул. Касир і секретар збиратимуть вкладки від членів по закінченні першого Богослуження. Проситься всіх довгуючих членів вирівняти свої залеглості за 1962 рік. — Н. Мурин, предс.; Т. Воднарчук, кас.; В. Гіна, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Побір місячних вкладок Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 76, від год. 10:00 ранку, в залі української кат. школи, при Айві вул., а також в Українській Централі, при 180 Вільям вул. Закликається всіх довжних членів — вирівняти свої довги. — В. Салабун, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Збори Т-ва „Подільська Січ", Відд. 8, в год. 2:00 по пол., в церковній залі св. Михаїла, при Chestnut St. Проситься членів до участи, в цілі обговорення справи Пікніку, який є заплянований на день 7-го липня в Droper Park. В. Мандзій, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Від. 83, в год. 12:30 по пол., при 847 Н. Френклін вул. Подається склад Управи Відділу на 1963 р.: Р. Карбівник, предсідник; М. Карбівник, заст. предс.; С. Гавриш, секр.; І. Васюрко, заст. секр. Мужі довір'я: І. Коваль і М. Кузьма. Контр. Комісія: С. Чорномаз, голова і Й. Тимчишин і І. Паращак, члени. На Річних Зборах ухвалено, що всі дорослі члени мають вплачувати по 10 центів до Т-ва на покриття адміністраційних видатків. — Ст. Гавриш, секр.

Посмертні згадки

Григорій МАЛАНЯК — член Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292 УНСоюзу в Дітройті, Мишиґен, упокоївся в Бозі дня 28-го лютого 1963 р., на 69-му році життя. Покійний походив зі села Торгановичі, пов. Новий Самбір, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Ксеню, двох синів: Еміля і Степана, дві доньки: Ольгу і Лідію, 2 внуків і брата Андрія. Похорон відбувся дня 4-го березня 1963 р., з пох. заведення до церкви св. Михаїла в Дірборн, при участи Родини, Членів Б-ва і Знайомих, а опісля на кладовище Holy Sepulchre. — Вічна Йому Пам'ять!

П. Федик, секр.

РОЗШУКИ

Михайло ОБРОЦА, зі села Добряни, повіт Стрий, пошукує свого брата НИКОЛУ ОБРОЦУ, в справі відбору листа. — Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:

Petro BLYSZCZAK
7005 De Montmagny
Montreal 20, P. Que., Canada

В Клівленді організують турнір гри в круглі

Клівленд, Огайо. — Окремий комітет підготовляє турнір гри в круглі, який відбудеться як змагання спортовців із двох стейтів Огайо та Пенсилвенія. Турнір відбудеться в Бірія Бавлінґ Сентер, 451 Фронт Стріт, Бірія, Огайо, його організується із членів Відділів УНСоюзу, і тому всі змагуни мусять бути членами тієї організації. Участь брати можуть чоловіки, жінки і молодь в дружинах по 5 членів. Дружини молоді складаються з юнаків і юначок, дружини старших мусять бути тільки чоловічі або жіночі. Не платиться жадного вступу. Після турніру відбудеться Бенкет, під час якого переможцям роздадуть нагороди імени Дмитра Галичина та Григорія Германа. Плян цього турніру обговорюватимуть на річних зборах Окружної Ради Відділів УНС в неділю 17-го березня в Укр. Нар. Домі 2255 Вест 14-та вулиця, Клівленд, Огайо. Хто цікавиться цим турніром, може дістати інформації від секретарів Відділів УНСоюзу. Можна писати і на таку адресу:

Nicholas Bobeczko
17 113 Milburn Ave.,
Cleveland 35, Ohio

Короткі вістки

● **Совєтський уряд** запротестував перед урядом Іраку проти розстріляння трьох тамошніх видатних комуністів за різні вбивства і т. п. злочини. Московські сатрапи закидають іракським арабам „потоптання принципів гуманности і демократії".

● **В Іраку розстріляно** трьох провідних комуністів, засуджених на смерть за численні вбивства за попереднього режиму Абдель Карім Кассема, що згинув під час перевороту.

● **У вишкільному центрі** фльоти в Сан Дієґо в Каліфорнії заряджено карантену 12,000 рекрутів, бо серед них вибухла недуга цереброспинальний менінґітіс. Один рекрут помер на цю недугу, а 4 інші занедужали на неї і є в критичному стані.

● **З Східнього до Західнього Берліну** знову втекло 13 осіб, між ними 7 жінок, три чоловіки і троє дітей, — довгим на 55 ярдів підземним тунелем, що його прокопано із Східнього Берліну та який ішов попід три широкі дротяні застави. Комуністи відкрили його 12 ц. м.

● **Катанґський президент** Мойсе Чомбе вернувся в минулий вівторок з Франції, де лікувався, до Катанґи. 10,000 народу вітали його оваційно на летовищі. Катанґійська поліція мала багато клопоту, щоб уможливити популярному чорному президентові проїхати з летовища до його палацу в Елізабетвіллі.

ТАРЗАН, г. 4999. Втікають до літака!

Тарзан підпалив храм кянайтів, щоб відвернути увагу ворога, і тепер він вів втікачів коридором.

— Чекайте! — нагло гукнув Білл Фостер. — Моя сестра . . . Франсес залишилася!

— Я погляну, — сказав мавполюд. — А ви йдіть із іншими та старайтеся дійти до літака!